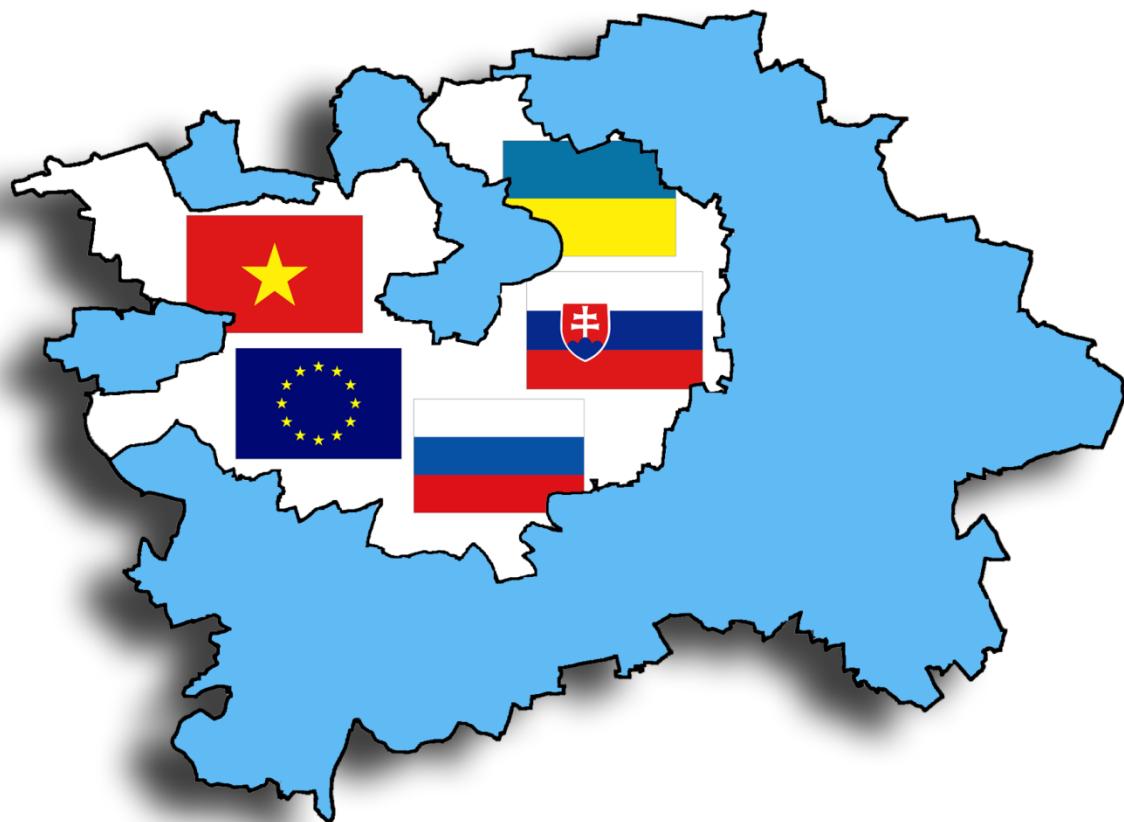

SEKCE STRATEGIÍ A POLITIK

Kde v Praze bydlí cizinci - Aktualizace 2016 -

KDE V PRAZE BYDLÍ CIZINCI – AKTUALIZACE 2016

OBSAH

Úvod	5
1. Vývoj počtu cizinců v Praze a ve Středočeském kraji	6
2. Nejčastější země původu cizinců (občanství) v jednotlivých krajích ČR	9
3. Rozmístění cizinců na území hl. m. Prahy	14
Shrnutí	24

Ing. Jiří Mejstřík

IPR Praha, Sekce strategií a politik
Kde v Praze bydlí cizinci - Aktualizace 2016

© Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Všechna práva vyhrazena

ÚVOD

Vstup České republiky do Evropské unie, postupné její rozšiřování o další země a přijetí pravidel spojených s pohybem a pobytom osob se logicky odrazily v růstu mobility zejména občanů členských zemí EU. Pro Českou republiku to znamenalo, že se zařadila mezi státy s výrazným zvýšením počtu dlouhodobě pobývajících cizinců (tj. osob s cizí státní příslušností/občanstvím). Navíc v posledních několika letech se stal pohyb obyvatel mimořádným fenoménem, možno říci celosvětového rozsahu. Politické i ekonomické příčiny daly do pohybu miliony osob a tato migrace přesahuje rozměry kontinentů. Jejich množství, ale i řada dalších aspektů spojených s těmito osobami znamená nárůst některých globálních problémů, které jsou často násobeny v konkrétních lokalitách jejich pobytu nebo pohybu.

I když tato migrační vlna zatím zřetelně Českou republiku nepostihla, je skutečností, že počet cizinců zde žijících se zvyšuje. Rozmístění jejich pobytu na území naší republiky je pak zřetelně diferencované. Praha se stala „cílovým“ městem s jednoznačně největší regionální koncentrací těchto osob – v současné době tvoří cizinci přes 13 % jeho obyvatel (v ČR 4 %). Mimořádnou přitažlivost Prahy pro cizince potvrzuje i to, že se podíl těchto osob s pobytom v Praze (více než 170 tisíc) blíží 40 % celkového počtu na území České republiky (cca 465 tisíc osob na konci roku 2015). Spolu se Středočeským krajem (témař 62 tis. osob) je to celá jedna polovina. Vzhledem k vysokému počtu cizinců v okolí Prahy a jejich obdobným existenčním atributům (dojíždka do zaměstnání aj.) je v první kapitole věnována pozornost i tomuto území.

Dle předběžných údajů došlo i v r. 2016 k dalšímu zřetelnému růstu. Na území Prahy bylo hlášeno k pobytu více než 185 tisíc cizinců a počet na území celé ČR se přiblížil půl milionu osob.

Následující stručný rozbor se zabývá v první části základními vývojovými trendy v uplynulém období a ilustruje velkou dynamiku růstu počtu cizinců na území Prahy. Analýza převážně za časové období cca 10 let obsahuje i porovnávací údaje s celou ČR a Středočeským krajem. Ve druhé části jsou uvedeny souhrnné údaje o počtech cizinců v jednotlivých krajích včetně jejich struktury podle státní příslušnosti. Třetí část zahrnuje údaje o rozmístění těchto osob na území samotného hlavního města Prahy, a to dle hlášeného pobytu v jednotlivých 57 městských částech (dále také MČ). Třídicím kritériem je země státní příslušnosti, které jsou pro přehlednost i pro respektování ochrany dat v některých případech geograficky agregovány, avšak v případě nejpočetněji zastoupených zemí jsou zobrazeny individuálně.

Poznámky:

Následující analýza obsahuje údaje o osobách - cizincích, kteří si Českou republiku zvolili za místo svého trvalého nebo dlouhodobého pobytu, kteří v ní našli zaměstnání nebo zde podnikají a kteří se do České republiky uchýlili před politickým pronásledováním nebo před kritickou ekonomickou situací ve své vlasti. (Cizinci v České republice, ČSÚ, 2015).

Zdrojem uvedených dat k 31. 12. konkrétního roku jsou veřejné databáze a publikace Českého statistického úřadu, resp. byly poskytnuty v rámci spolupráce s ČSÚ. Původním zdrojem je Ředitelství služby cizinecké policie Ministerstva vnitra ČR coby správce Cizineckého informačního systému. Úpravy, propočty a grafické znázornění provedli pracovníci Kanceláře analýz a prognóz, Sekce strategie a rozvoje Institutu plánování a rozvoje hl. m. Prahy.

Pokud není uvedeno jinak, údaje se týkají počtu cizinců bez azylantů, kam jsou řazeny následující kategorie cizinců:

- občané zemí EU s potvrzením o přechodném pobytu a jejich rodinní příslušníci, kteří nejsou sami občané zemí EU, s povolením k přechodnému pobytu formou pobytové karty
- občané zemí EU a jejich rodinní příslušníci s povolením k trvalému pobytu
- občané třetích zemí pobývající v ČR na základě dlouhodobých víz nad 90 dní
- občané třetích zemí s povolením k dlouhodobému pobytu
- občané třetích zemí s povolením k trvalému pobytu
- cizinci pobývající v ČR v rámci dočasné ochrany.

(K 31. 12. 2015 bylo v ČR necelých 3 tisíce osob – cizinců s platným azylem nebo příslušnou kategorií ochrany, tzn. s minimálním vlivem na celkové počty cizinců. Na území Prahy bylo hlášeno kolem 1 tisíce osob se statutem azylanta.)

1. VÝVOJ POČTU CIZINCŮ V PRAZE A VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

Vývoj se v posledních 20 letech v jednotlivých obdobích (cca pětilety) lišil územně i dynamikou. Následující tabulka ukazuje vývoj absolutních počtů cizinců. Za celé období, tj. mezi roky 1996 a 2015 se zvýšil celkový počet cizinců v ČR o 265 tisíc osob. Z toho více než 110 tisíc na území Prahy (tj. přes 40 %) a další nárůst cca 15 tisíc migrujících osob s cizí státní příslušností se usídlil těsně za hranicemi hlavního města v okresech Praha-východ a Praha-západ.

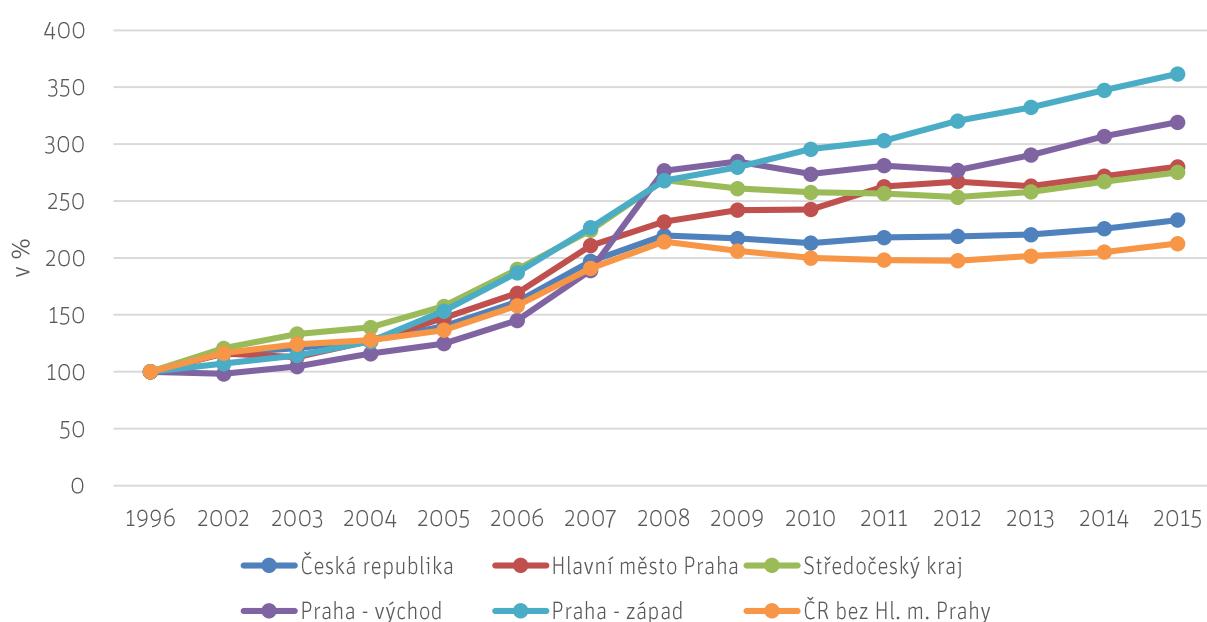
Tabulka č. 1 – Vývoj počtu cizinců (osoby k 31. 12.)

	1996	2002	2005	2007	2009	2012	2015
Česká republika	199 151	231 608	278 312	392 315	432 503	435 946	464 670
Hlavní město Praha	61 203	70 978	89 997	129 002	148 123	163 418	171 408
Středočeský kraj	22 413	27 038	35 304	50 273	58 490	56 810	61 682
Praha-východ	3 496	3 433	4 360	6 608	9 954	9 687	11 160
Praha-západ	2 843	3 047	4 357	6 442	7 953	9 106	10 282
ČR bez Hl. m. Prahy	137 948	160 630	188 315	263 313	284 380	272 528	293 262

Dynamiku jednotlivých časových etap vyjadřuje graf č. 1. Růst kolem 20 % v období 1996 až 2002 byl shodně zaznamenán jak v Praze, tak ve Středočeském kraji jako celku a tyto trendy se odlišovaly jen minimálně od průměru ČR. V obou přilehlých okresech (Praha-východ a Praha-západ) měl vývoj „zatím“ pomalejší tempo, na území okresu Praha-východ byl dokonce zaznamenán mírný pokles.

V následujícím období 2003 až 2007 se ve všech regionech dynamika zřetelně zvýšila, avšak s již významnějšími diferencemi. O téměř 80 procentních bodů (dále p. b.) činil nárůst v případě průměru celé ČR a v souhrnu krajů bez hl. m. Prahy to bylo necelých 75 p. b. oproti výchozímu roku hodnoceného pětiletí. Na území Prahy si shodný index růstu připočet dalších 95 p. b., takže při porovnání s rokem 1996 již ke konci roku 2007 překročil počet zde bydlících cizinců výrazně dvojnásobek. Ve Středočeském kraji představuje toto období (2003–2007) zásadní zvýšení počtu cizinců, a to o více než 100 p. b.

Graf č. 1 – Index vývoje počtu cizinců v letech 1997, 2002–2015, v %; (31. 12. 1996 = 100)

V pětiletí 2008–2012 nejprve ve většině územních celků pokračoval ještě výrazný růst v roce 2008, v následujících letech však došlo až na jednotlivé výjimky ke stagnaci. V podstatě celé zaznamenané kladné saldo růstu počtu pobývajících cizinců v uvedeném období (více 40 tis. osob) šlo na vrub zvýšení v Praze! Zbyvající malá část salda byla ve prospěch Středočeského kraje, což znamená, že na ostatním území v souhrnu zůstal počet cizinců téměř shodný. Měřeno indexem došlo v případě Prahy ke zvýšení o dalších téměř 60 p. b. (Středočeský kraj o 30 p. b.) a v celkovém srovnání let 1996 a 2012 dosáhl index hodnoty za Prahu 267 % (Středočeský kraj 253 %) oproti 197 %, kolik činí index za území ČR bez Prahy.

Zvláštní výjimkou jsou okresy spojené hranicemi s Prahou – okresy Praha-východ a Praha-západ. Vývoj potvrzuje nejen trvající silný suburbanizační proces obecně, ale i alokační preferencie, v zahraničí spojené s obvyklými formami bydlení v městských aglomeracích. Na příměstském území dochází k nadprůměrnému růstu. V posledním pětiletí se to týká zejména okresu Praha-západ, kde i po r. 2008 je zaznamenáván téměř shodně progresivní trend jako v předchozím období.

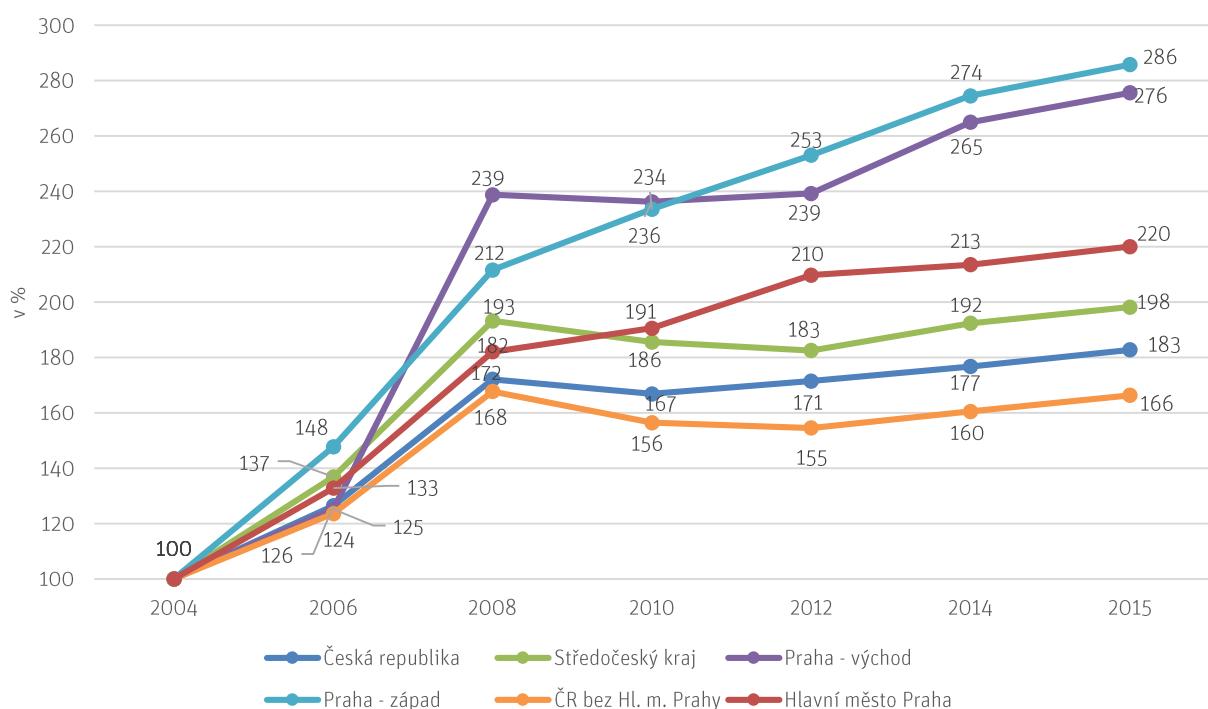
Nadprůměrná růstová tendence jak v okolí Prahy, tak na samotném území hlavního města pokračovala i v následující letech 2013 - 2015. Index růstu mezi roky 1996 a 2015 tak dosáhl v případě okresů Praha - východ i Praha - západ hodnot výrazně překračujících 300 % (u okresu Praha - západ dokonce do výše 362 %), což znamená, že se během celého sledovaného období více než ztrojnásobil počet zde bydlících cizinců. Téměř k trojnásobku se přibližuje i celý Středočeský kraj (275 %) a ještě více Praha (280 %), zatímco index za ostatní území ČR (bez Prahy) činí „pouze“ 213 %.

Poznámka:

Předběžné údaje o počtu cizinců k 31. 12. 2016 nasvědčují udržení trendu růstu posledních let, dokonce s jistým náznakem progrese. Počet osob s cizím občanstvím se údajně na území Prahy dostal na úroveň 185 tisíc a v celé ČR se přiblížil půl milionu. Znamenalo by to, že od roku 1996 počet hlášených cizinců v Praze již překročil 300 % původního stavu!

Pro ilustraci je doplněn ještě graf znázorňující index vývoje za posledních cca 10 let, tj. od vstupu České republiky do Evropské unie. Průběh ukazuje na některé roční nebo několikaleté dílčí vývojové odlišnosti vybraných teritorií. Potvrzuje však závěr konstatovaný již v předchozím textu, že Praha jednoznačně dlouhodobě předstihuje ostatní kraje v dynamice růstu počtu cizinců. V Praze se počet cizinců za období 10 let více než zdvojnásobil – rozdíl mezi tempem nárůstu v Praze a v ostatních krajích je více než 50 procentních bodů.

Graf č. 2 – Vývoj počtu cizinců v letech 2005–2015 (po vstupu ČR do EU); 31. 12. 2004 = 100

(Tabulka č. 3 potvrzuje, že jde o rychlejší tempo jak u občanů zemí EU, tak i ostatních zemí, i když částečně diferencovaným tempem u jednotlivých politicko-geografických oblastí.) Současně s tím Praha, jako aglomeracní jádro, zejména svou nabídkou pracovních příležitostí, generuje dlouhodobě mimořádnou mobilitu cizinců s jejich usídlováním na území přimykajícímu se hlavnímu městu. Na území okresů Praha – východ i Praha – západ se tak zvýšil počet cizinců od r. 2005 téměř třikrát.

O rostoucím významu vlivu migrace (s kladným saldem přírůstku) cizinců na demografickou strukturu v jednotlivých krajích ukazují podíly cizinců na celkovém počtu jejich obyvatel. Tyto údaje jsou důležitou identifikací, nemohou však nahradit bližší rozbor podle jednotlivých zemí/globálních regionech původu – viz následující kapitola. Naznačují však možnou intenzitu působení tohoto demografického faktoru.

Tabulka č. 2 – Podíly cizinců z celkového počtu obyvatel v krajích k 21. 12. 2015

	celkem osob		z toho ženy		podíly v %	
	obyvatelé	cizinci	obyvatelé	cizinci	celkem	ženy
Česká republika	10 553 843	464 670	5 367 513	202 474	4,40	3,77
Hlavní město Praha	1 267 449	171 408	652 780	78 772	13,52	12,07
Středočeský kraj	1 326 876	61 682	671 941	26 472	4,65	3,94
Jihočeský kraj	637 834	16 390	323 387	7 122	2,57	2,20
Plzeňský kraj	576 616	27 304	290 969	11 763	4,74	4,04
Karlovarský kraj	297 828	19 073	150 703	8 337	6,40	5,53
Ústecký kraj	822 826	32 612	414 898	11 672	3,96	2,81
Liberecký kraj	439 639	17 894	223 732	8 358	4,07	3,74
Královéhradecký kraj	551 421	13 683	280 262	6 117	2,48	2,18
Pardubický kraj	516 149	12 011	260 990	5 322	2,33	2,04
Kraj Vysočina	509 475	8 050	256 511	3 544	1,58	1,38
Jihomoravský kraj	1 175 025	40 366	599 489	17 060	3,44	2,85
Olomoucký kraj	634 718	10 413	324 432	4 550	1,64	1,40
Zlínský kraj	584 676	8 538	298 520	3 676	1,46	1,23
Moravskoslezský kraj	1 213 311	24 493	618 899	9 418	2,02	1,52

Výjimečné postavení Prahy je jednoznačné – každý sedmý až osmý bydlící v hlavním městě je cizinec. Na dalším místě s výraznějším odstupem před ostatními je Karlovarský kraj (Vietnamci). I přes rychlý nárůst bydlících cizinců ve Středočeském kraji je v současné době „pouze“ každý zhruba dvacátý obyvatel cizinec. Směrem na východ a jih republiky je relativní zastoupení cizinců zřetelně nižší.

Častý důvod pobytu v České republice – zaměstnání – pak ovlivňuje skladbu i podle pohlaví. Jak v celé ČR, tak i ve všech krajích je podíl žen-cizinek nižší než u mužů, resp. než podíl všech cizinců na celkovém počtu bydlícího obyvatelstva kraje.

2. NEJČASTĚJŠÍ ZEMĚ PŮVODU CIZINCŮ (OBČANSTVÍ) V JEDNOTLIVÝCH KRAJÍCH ČR

Kromě celkových počtů cizinců je jedním z významných aspektů nového sociálního, ekonomického i kulturního fenoménu, kterým je přistěhovalectví, také státní příslušnost přicházejících cizinců. Týká se to jak České republiky jako celku, tak ještě ve větší míře Prahy vzhledem k početnosti této populační skupiny. Navíc je trend zvyšování jejich počtu u jednotlivých zemí i částí republiky rozdílný

Vstup nových zemí do Evropské unie je hlavním důvodem, že počty obyvatel se státním příslušností v zemích EU žijících v České republice rychleji než u ostatních zdrojových teritorií. V rozhodující míře však šlo o bilanční „přelévání“ mezi jednotlivými agregacemi. Mezi Prahou a ostatním územím ČR jsou však zřetelné rozdíly v tempu růstu. Zatímco v případě občanů zemí patřících do EU je rozdíl mezi celou ČR a samotným hlavním městem v objemu přírůstku v průběhu uplynulého desetiletí jen cca 20 p. b. a zvýšení se pohybuje u obou teritorií kolem dva a půl násobku původního počtu, v případě „non EU“ činí rozdíl mezi průměrem za celou ČR a Prahou téměř 50 p. b. a mezi Prahou a ostatním územím ČR dokonce více než 70 p. b. (zvýšení 2015/2004: ČR 155 %, ČR bez Prahy 132 % a Praha 203 %).

Globální geopolitické změny v Evropě byly v posledním pětiletí sice minimální (přijetí Chorvatska do EU v roce 2013), přesto i v tomto období došlo k masivní migraci obyvatel s občanstvím v zemích EU, které se dotklo celého území republiky. Naopak u skupiny ostatních zdrojových zemí (tj. mimo EU) došlo v případě Prahy ke stagnaci a na ostatním území ČR dokonce k poklesu o rovných 20 tisíc osob.

Tabulka č. 3 – Vývoj počtu cizinců – obyvatel se státní příslušností zemí EU a ostatních zemí v letech 2005-2015 (v tis. osob)

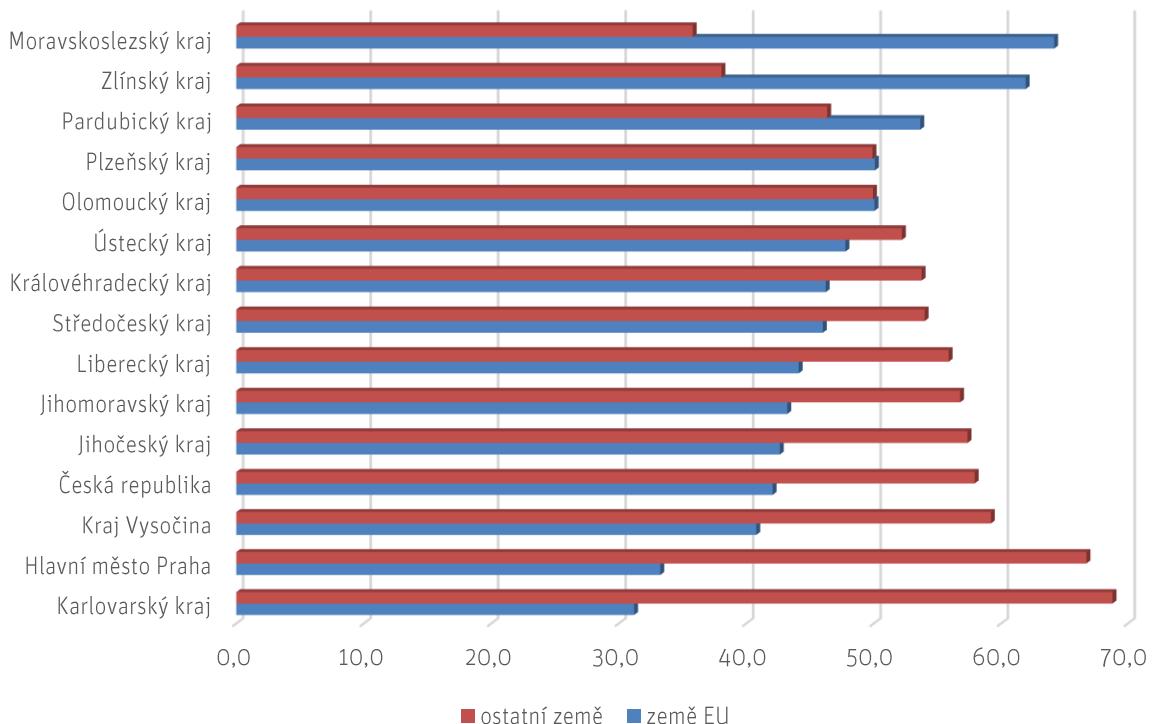
	31. 12. 2004			31. 12. 2007			31. 12. 2010			31. 12. 2015		
	ČR	Praha	ČR bez Prahy									
země EU	80,2	21,5	58,7	130,9	33,2	97,7	135,4	34,4	101,0	195,5	57,0	138,5
ostatní země	174,0	56,4	117,7	261,4	95,8	165,6	288,9	114,0	174,9	269,2	114,4	154,8

Rozmístění cizinců podle země původu je na území státu značně diferencované. Kraje lze dělit do několika výrazně odlišných skupin podle „politických regionů“, odkud cizinci přicházejí. Moravské kraje (s výjimkou Jihomoravského, jehož hodnoty ovlivňuje město Brno) se vyznačují silnou pozicí osob ze zemí EU. Nejvýchodnější kraje republiky (Moravskoslezský a Zlínský) zaznamenávají dokonce jednoznačnou převahu občanů z členských zemí Evropské unie. V krajích sousedících s členskými zeměmi je tedy podíl osob s jejich státní příslušností logicky zcela převažující. Neplatí to však jako všeobecné pravidlo (jde mj. o Karlovarský kraj, Kraj Vysočina atd.), resp. může jít jen o výjimky dotýkající se občanů jednotlivého státu.

Hlavní město Praha patří mezi kraje s výraznou většinou cizinců se státní příslušností mimo země Evropské unie. Tato převaha osob s občanstvím mimo země EU je na území Prahy dlouhodobá, i když se rozdíly částečně snižují – např. v roce 2005 činily podíly 1/4 : 3/4 ve prospěch zemí mimo EU, nyní 1/3 : 2/3.

Postupné rozšiřování Evropské unie se tak odrazilo nejen v počtech cizinců migrujících do naší republiky, ale i v jejich zdrojových oblastech. Výrazná odlišnost podílů občanů ze zemí EU a ostatních na celkovém počtu cizinců jednotlivých krajů je v některých případech dosti překvapující. (Viz Graf č. 3)

Graf č. 3 - Podíl osob se státní příslušností zemí EU a ostatních zemí, k 31. 12. 2015, v %

Následující tabulka doplňuje předchozí geo-politické agregace (EU x non EU). Za jednotlivé skupiny Tabulka č. 4 uvádí tři nejpočetnější země. Tyto země mají současně nejpočetnější zastoupení mezi cizinci v rámci celé České republiky a tvoří u obou skupin téměř 3/4 souhrnu cizinců – osob se státním občanstvím do nich zařazených zemí.

Tabulka č. 4 - Nejčastější státní občanství cizinců k 31. 12. 2015 podle krajů (počet osob)

	cizinci celkem	z toho státní občanství							
		země EU	z toho			ostatní země	z toho		
			Slovensko	Německo	Polsko		Ukrajina	Vietnam	Rusko
Česká republika	464 670	195 499	101 589	20 464	19 840	269 171	105 614	56 900	34 710
Hlavní město Praha	171 408	57 014	27 563	3 509	2 967	114 394	45 633	11 707	21 338
Středočeský kraj	61 682	28 380	18 307	1 147	2 678	33 302	16 185	5 236	4 470
Jihočeský kraj	16 390	6 989	3 474	797	342	9 401	4 005	2 758	504
Plzeňský kraj	27 304	13 678	7 017	2 291	845	13 626	5 847	5 347	416
Karlovarský kraj	19 073	5 952	1 972	2 596	216	13 121	2 394	6 680	2 346
Ústecký kraj	32 612	15 584	4 428	7 252	1 081	17 028	4 393	7 923	1 545
Liberecký kraj	17 894	7 895	4 298	552	1 428	9 999	4 908	2 023	523
Královéhradecký kraj	13 683	6 327	2 802	370	1 805	7 356	3 699	1 611	321
Pardubický kraj	12 011	6 444	3 514	165	1 180	5 567	2 738	1 283	198
Kraj Vysočina	8 050	3 284	2 169	194	215	4 766	2 130	1 209	153
Jihomoravský kraj	40 366	17 447	10 677	576	816	22 919	9 593	4 557	1 842
Olomoucký kraj	10 413	5 213	3 199	399	562	5 200	1 757	1 470	290
Zlínský kraj	8 538	5 289	3 930	214	319	3 249	938	771	247
Moravskoslezský kraj	24 493	15 724	8 089	383	5 369	8 769	1 236	4 286	475
nezjištěno	753	279	150	19	17	474	158	39	42

Ukrajina je v souboru cizinců zastoupena mimořádným počtem překračujícím 100 tisíc osob. Téměř každý čtvrtý cizinec pobývající v ČR má ukrajinské státní občanství. Spolu s dalšími samostatnými státy bývalého SSSR překračuje Ukrajina výrazně 1/3 podíl celkového počtu cizinců pobývajících v ČR (v Praze dokonce více než 40 %). Například pro občany Ruska je Praha velmi atraktivní, neboť plné 2/3 uvádí místo pobytu v hlavním městě. Jednoznačně tak převažují "východní/jihovýchodní" směry migrujících osob. Přes 100 tisíc osob má státní občanství slovenské a Slovensko má logicky nejvyšší počet svých občanů ze států EU pobývajících v ČR. Alokace některých skupin cizinců má specifické důvody. Mezi ně patří občané Vietnamu, kteří jsou relativně nejvíce zastoupeni mezi cizinci v krajích Karlovarském - každý třetí cizinec! a značný počet Vietnamců uvádí jako pobyt Ústecký kraj. V případě Slovenska pak např. vysokoškolské studium.

Tabulka č. 5 – Podíly zemí (osob se státním občanstvím) na souhrnu ČR v jednotlivých krajích, k 31. 12. 2015, v %

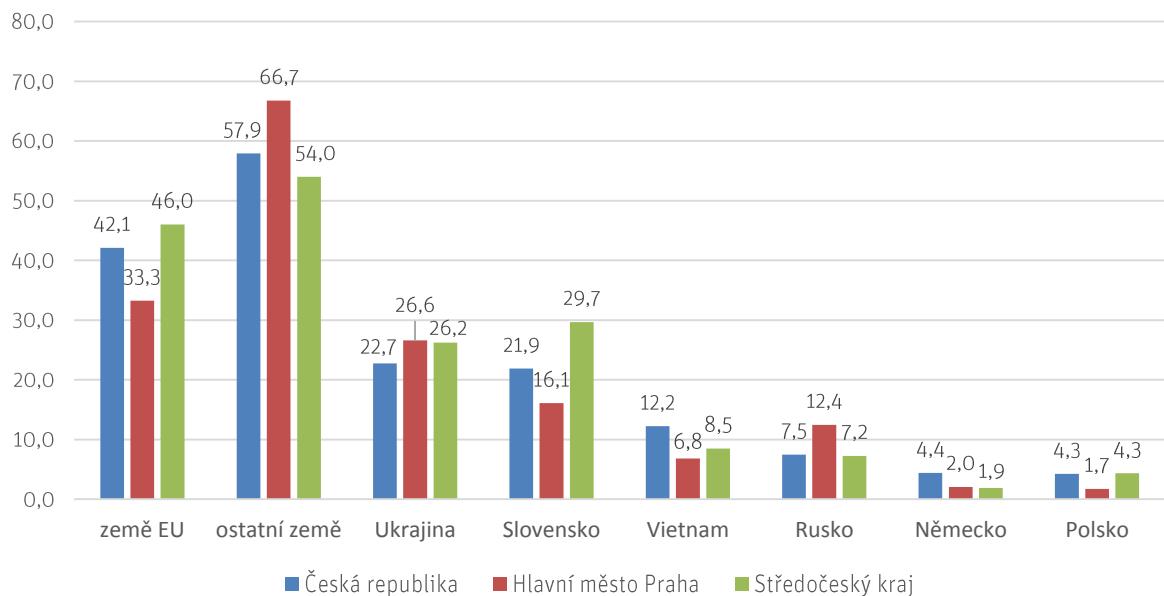
	celkem	země EU	ostatní země	Ukrajina	Slovensko	Vietnam	Rusko	Německo	Polsko
Česká republika	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Hlavní město Praha	36,9	29,2	42,5	43,2	27,1	20,6	61,5	17,1	15,0
Středočeský kraj	13,3	14,5	12,4	15,3	18,0	9,2	12,9	5,6	13,5
Jihočeský kraj	3,5	3,6	3,5	3,8	3,4	4,8	1,5	3,9	1,7
Plzeňský kraj	5,9	7,0	5,1	5,5	6,9	9,4	1,2	11,2	4,3
Karlovarský kraj	4,1	3,0	4,9	2,3	1,9	11,7	6,8	12,7	1,1
Ústecký kraj	7,0	8,0	6,3	4,2	4,4	13,9	4,5	35,4	5,4
Liberecký kraj	3,9	4,0	3,7	4,6	4,2	3,6	1,5	2,7	7,2
Královéhradecký kraj	2,9	3,2	2,7	3,5	2,8	2,8	0,9	1,8	9,1
Pardubický kraj	2,6	3,3	2,1	2,6	3,5	2,3	0,6	0,8	5,9
Kraj Vysočina	1,7	1,7	1,8	2,0	2,1	2,1	0,4	0,9	1,1
Jihomoravský kraj	8,7	8,9	8,5	9,1	10,5	8,0	5,3	2,8	4,1
Olomoucký kraj	2,2	2,7	1,9	1,7	3,1	2,6	0,8	1,9	2,8
Zlínský kraj	1,8	2,7	1,2	0,9	3,9	1,4	0,7	1,0	1,6
Moravskoslezský kraj	5,3	8,0	3,3	1,2	8,0	7,5	1,4	1,9	27,1
nezjištěno	0,2	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1

V případě Prahy je soustředění některých skupin cizinců oproti průměru ČR odlišné, v některých případech velmi výrazně. Bylo již zmíněno Rusko, ale platí to i o dalších zemích s početnějším zastoupením - např. Spojených státech, Velké Británii, Itálii a třeba také Číně a Kazachstánu (cca 60 % celostátního počtu). Specifické postavení Prahy se zvláštní nabídkou pracovního uplatnění, resp. s umístěním výjimečných subjektů (zahraniční zastoupení, obchodní zájmy, vysoké školy apod.) se u některých zemí s nižším celkovým počtem jejich pobývajících občanů v celé ČR odrazilo ve vysokém procentním podílu hlavního města.

Podprůměrný podíl v Praze vykazují naopak skupiny cizinců, jejichž zástupci nejvíce pobývají v krajích blízko hranic státu, jejichž mají příslušnost (Německo – Ústecký kraj, Polsko – Moravskoslezský kraj).

Rychlejší tempo nárůstu celkového počtu cizinců v Praze, než je celostátní průměr, se také odrazilo i v zastoupení jednotlivých zemí, u některých doslova zřetelně. Například oproti konci roku 2004 se zvýšil do roku 2015 pražský podíl na celostátním objemu u občanů Ukrajiny a Ruska o více než 10 p. b. (k 31. 12. 2004 – Ukrajina 31,8 %, Rusko 50,8 % a k 31. 12. 2015 – Ukrajina 43,2 %, Rusko 61,4 %), v případě občanů Vietnamu o téměř 8 p. b. (k 31. 12. 2015 – již 20,6 % celorepublikového počtu). Naopak zastoupení občanů Slovenska se relativně nezměnilo a v Praze žije cca 1/4 občanů Slovenska s bydlištěm v ČR.

Graf č. 4 – Podíly jednotlivých zemí na souhrnu cizinců v ČR, Praze a Středočeském kraji k 31. 12. 2015, v %

Relativní zastoupení výše uvedených nejpočetnějších zemí z celkového počtu cizinců ve vybraných krajích resp. ČR je uvedeno v doplňkovém grafu. Zatímco v případě Ukrajiny jsou diference mezi těmito kraji a celostátním průměrem celkem malé, v následujících 5 zemích s největším počtem osob žijících v ČR jsou rozdíly výraznější. Tyto relativní ukazatele však nemusí vyjadřovat rozdíly – vzhledem ke značné absolutní rozdílnosti – zcela zřetelně (viz tabulka č. 1).

Tabulka č. 6 – Počty osob se státním občanstvím vybraných zemí za ČR a Praze, k 31. 12. 2004, 2010 a 2015

	31. 12. 2004						
	celkem	Ukrajina	Slovensko	Vietnam	Rusko	Německo	Polko
ČR	254 294	78 263	47 354	34 179	14 747	5 772	16 265
Praha	77 922	24 877	13 299	4 369	7 495	1 727	1 480
31. 12. 2010							
ČR	424 291	124 281	71 780	60 289	31 807	13 871	18 242
Praha	148 447	49 180	17 570	10 706	18 703	2 549	1 955
31. 12. 2015							
ČR	464 670	105 614	101 589	56 900	34 710	20 464	19 840
Praha	171 408	45 633	27 563	11 707	21 338	3 509	2 967

Vývoj u jednotlivých zemí byl dosti rozdílný, a to i za jednotlivé dílčí časové období. Zřetelně je to vidět z absolutních počtů, nejvíce právě u nejpočetněji zastoupené Ukrajiny. Pobyt občanů Ukrajiny je ovlivňován situací na trhu práce v České republice. Do roku 2010 se příznivá nabídka pracovních příležitostí odrazila v celorepublikovém zvýšení téměř o 50 tisíc osob (v Praze dokonce na více než dvojnásobek koncového stavu roku 2004). V následujícím období dochází ke zcela opačnému vývoji. V ČR se snížil počet pobývajících Ukrajinců o 15 % (tj. téměř 20 tisíc osob), v Praze zhruba o 3,5 tisíce osob. Tento propad byl „kompenzován“ značným zvýšením počtu občanů Slovenska, zejména v letech 2011-2015, který představoval více než dvojnásobný nárůst za 10 let, a to jak na území Prahy, tak i v celé ČR. Obdobný vývoj, i když s menšími absolutními počty, byl u občanů Německa.

Ještě rychleji než u občanů Slovenska však rostl počet pobývajících občanů Ruska, zejména mezi roky 2005-2010, což platí pro celé území České republiky (zvýšení o 110 % v ČR a o 150 % v Praze). V následujícím období se nárůst občanů Ruska sice zpomalil, ale trvá, a to zejména v Praze (ČR o 10 %, Praha o 15 %, což znamená, že za posledních 10 let se počet občanů Ruské federace žijících v Praze zvýšil téměř trojnásobně). Rozdílné vývojové etapy lze zaznamenat i v případě Vietnamců. Zatímco v druhé polovině prvního desetiletí (2005-2010) přibylo v ČR více než 25 tisíc Vietnamců

(v Praze zvýšení překročilo 7 tisíc osob na více než dvojnásobek), v dalším období do roku 2015 se celorepublikově dokonce počet žijících Vietnamců mírně snížil, ale v Praze dále zvýšil o 1 tisíc osob.

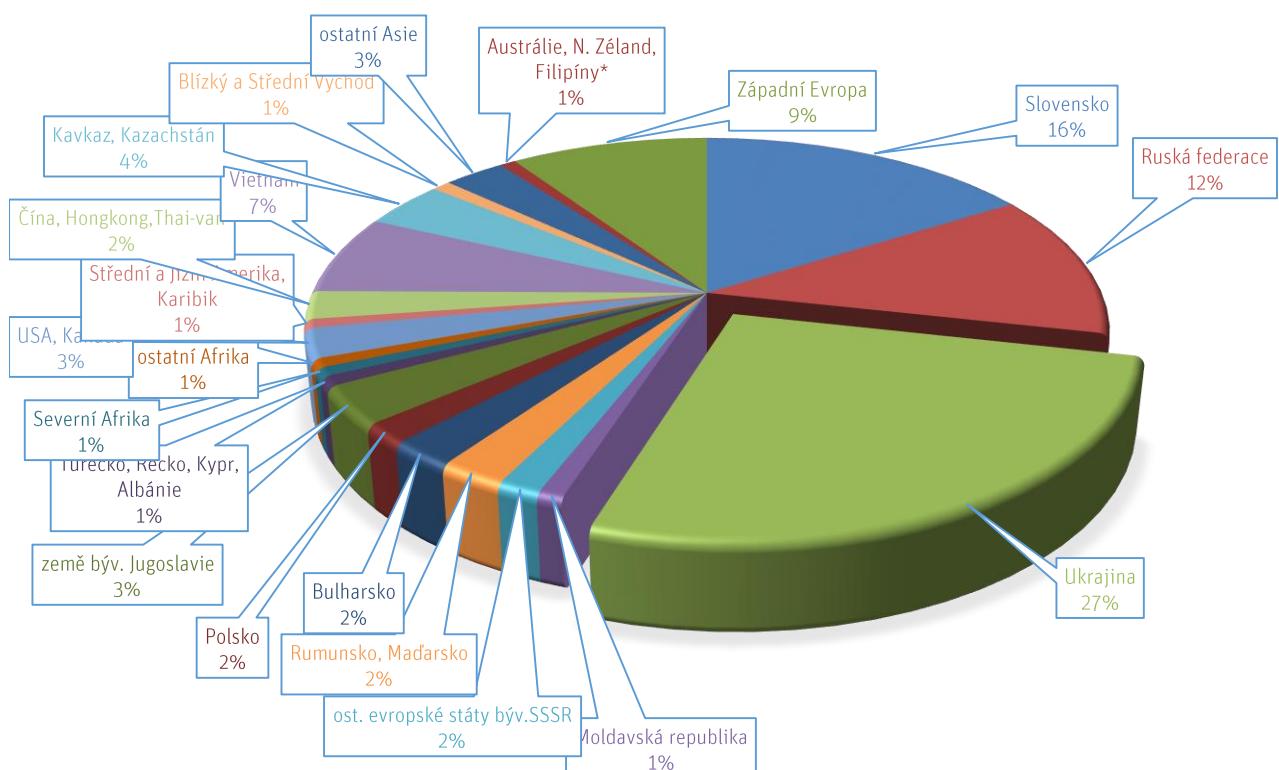
Cizinci registrovaní na konci roku 2015 (více než 171 tisíc) na území Prahy pocházeli z více než 170 zemí (zapsané cizí státní občanství). V některých případech země původu to byli jednotlivci, v jiných desítky osob.

Poznámka:

Pro dostatečnou přehlednost a rovněž pro dodržení pravidel ochrany dat jsme údaje v následujícím textu v některých případech zemí a území (městských částí) seskupili do geografických agregací, v rozhodující většině zemí s obdobnými základními atributy. V případech, že na určitém území pobývají i za souhrn teritorií pouze 1-4 osoby, jsou údaje v tabulkových přehledech označeny jako i. d. (individuální data).

Následující graf ilustruje podíly jednotlivých zemí resp. zvolených geografických agregací za celou Prahu.

Graf č. 5 – Podíly zemí a jejich aggregací na souhrnu cizinců na území Prahy k 31. 12. 2015

3. ROZMÍSTĚNÍ CIZINCŮ NA ÚZEMÍ HL. M. PRAHY

Místa pobytu na území Prahy jsou determinována několika faktory. Mezi rozhodující patří druh pobytu, zejména časově omezené (i když třeba opakované a prodlužované) pracovní pobyt. Ty jsou ve velké míře vázány na hromadné ubytování, často ve větších skupinách občanů jednoho státu nebo obdobného profesního typu (Ukrajinci, Poláci, Slováci), příp. na místo výkonu zaměstnání (typickým příkladem je MČ Libuš, resp. koncentrace Vietnamců kolem areálu SAPA). Významná část cizinců, zejména s dlouhodobým pobytom a stabilním zaměstnáním (finančně příznivým zajištěním) se soustředují do centrální části města nebo naopak do koncentrovaných sídlištních „resortů“ s převažující individuální zástavbou. Vzhledem k mimořádnému růstu počtu občanů některých zemí se v některých případech jeví, že dochází k většímu lokálnímu soustředění. Analýzy však prokazují, že nadprůměrná, územně omezená, koncentrace cizinců na území hlavního města Prahy se zatím nevytváří.

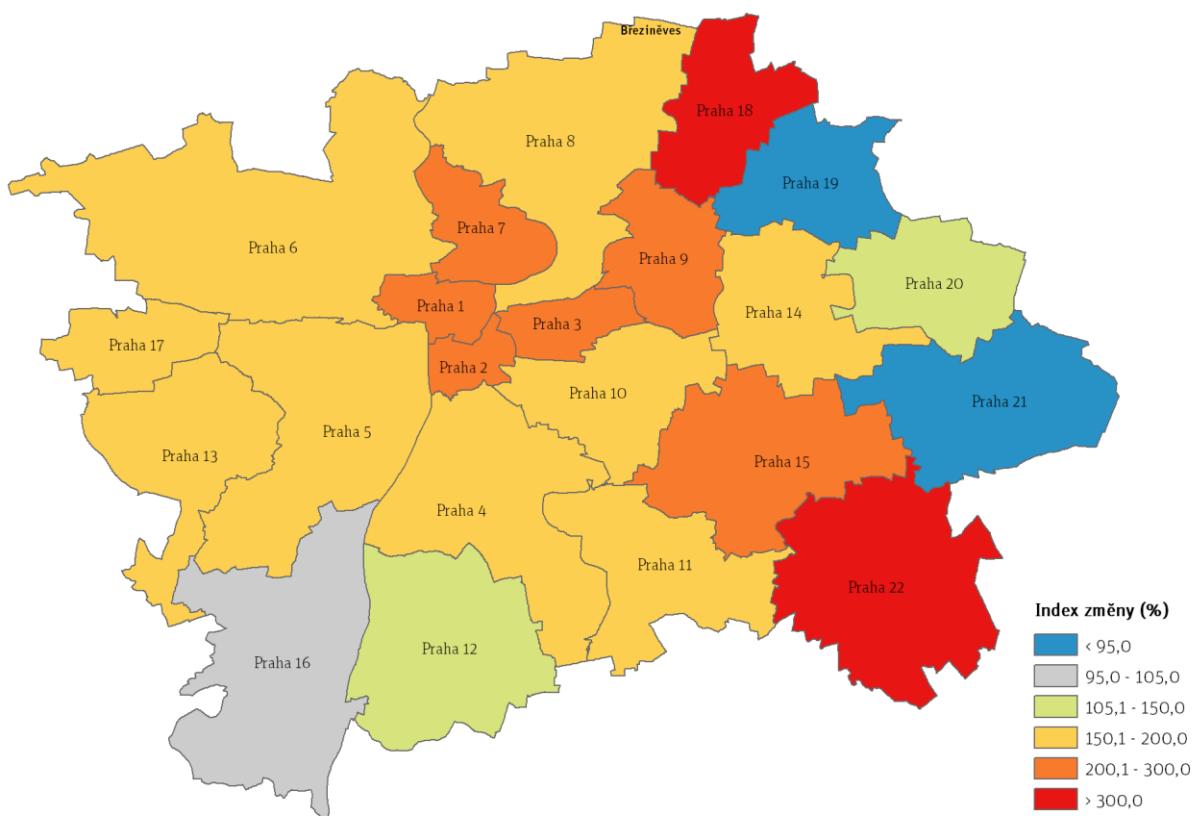
Údaje v územním členění za Prahu, zejména v podrobnějším členění podle zemí původu osob a v dlouhodobé časové řadě, nejsou vždy ve veřejně dostupných informačních zdrojích kompatibilní nebo částečně absentují. Pro základní vývojovou srovnatelnost jsme převedli dostupná data na úroveň 22 správních obvodů. (Krátkodobý vývoj a aktuální stav je však v dalším textu ilustrován na údajích v členění na 57 městských částí.)

Z údajů o desetiletém vývoji počtu bydlících cizinců ve správních obvodech hl. m. Prahy vyplývá, že na konci roku 2005 počet bydlících cizinců nepřesahoval ve 3 správních obvodech 1 tisíc osob, většina se pohybovala do 5 tisíc osob a pouze jeden obvod vykázal počet těsně nad hranicí 10 tisíc bydlících cizinců. V roce 2015 hranici 10 tisíc osob již ale překročila více než 1/3 správních obvodů, všechny obvody vykazují výrazně více než 1 tisíc bydlících cizinců a průměrný počet zřetelně překročil 7,5 tisíce osob s cizím státním občanstvím na 1 správní obvod.

Kartogram č. 1

Index změny počtu cizinců v správních obvodech Prahy mezi roky 2005 a 2015

[IPR Praha 2017, zdroj: ČSÚ, 2016]

V celé Praze se počet cizinců od konce roku 2005 zvýšil na necelý dvojnásobek (cca 190 %). Praha 18 však zaznamenala během hodnocených 10 let zvýšení překračující osminásobek původního počtu, v případě Prahy 22 to byl více než trojnásobek. I přes takové zvýšení zůstávají tyto správní obvody a s nimi celý východ města pod průměrem počtu bydlících cizinců na území jednoho správního obvodu. Jako základní tendenze se potvrzuje stabilita a trvalý růst zájmu cizinců o bydlení v centrální (vnitřní) části města. Uvedené nárůsty počtu bydlících cizinců, ale i relativní pokles (Praha 19 nebo Praha 21) souvisí ve značném rozsahu s realizací resp. naplněností velkých hromadných ubytovacích kapacit.

Poznámka:

Zlepšená dostupnost údajů v posledních letech a vstřícnost Českého statistického úřadu umožňuje podrobněji identifikovat současný stav (i krátkodobý vývoj) i na úrovni 57 městských částí, na které se samosprávně dělí hlavní město Praha.

Tabulka č. 7

Počet a podíly cizinců na obyvatelích celkem v jednotlivých MČ a počtu cizinců v Praze k 31. 12. 2015, v %

Městská část	Počet obyvatel	Počet cizinců	Podíl cizinců na obyvatelích MČ celkem	Podíl cizinců v MČ na počtu cizinců v Praze celkem
	osoby	osoby	%	%
Praha 1	29 624	5 263	17,8	3,1
Praha 2	49 294	10 411	21,1	6,1
Praha 3	72 507	12 570	17,3	7,3
Praha 4	128 259	15 708	12,2	9,2
Praha 5	82 630	14 040	17,0	8,2
Praha 6	100 152	12 841	12,8	7,5
Praha 7	42 902	6 782	15,8	4,0
Praha 8	103 049	11 492	11,2	6,7
Praha 9	56 291	9 837	17,5	5,7
Praha 10	108 756	13 874	12,8	8,1
Praha 11	77 175	7 374	9,6	4,3
Praha 12	55 040	4 604	8,4	2,7
Praha 13	61 627	9 855	16,0	5,7
Praha 14	46 140	6 333	13,7	3,7
Praha 15	32 590	3 534	10,8	2,1
Praha 16	8 320	851	10,2	0,5
Praha 17	24 666	2 458	10,0	1,4
Praha 18	18 978	3 399	17,9	2,0
Praha 19	6 926	658	9,5	0,4
Praha 20	15 224	1 128	7,4	0,7
Praha 21	10 758	780	7,3	0,5
Praha 22	10 549	1 324	12,6	0,8
Praha-Běchovice	2 611	341	13,1	0,2
Praha-Benice	641	82	12,8	0,0
Praha-Březiněves	1 473	246	16,7	0,1
Praha-Čakovice	10 505	894	8,5	0,5
Praha-Ďáblice	3 632	272	7,5	0,2
Praha-Dolní Chabry	4 125	439	10,6	0,3

Praha-Dolní Měcholupy	2 707	559	20,7	0,3
Praha-Dolní Počernice	2 382	126	5,3	0,1
Praha-Dubeč	3 665	276	7,5	0,2
Praha-Klánovice	3 440	148	4,3	0,1
Praha-Koloděje	1 468	111	7,6	0,1
Praha-Kolovraty	3 606	177	4,9	0,1
Praha-Královice	350	17	4,9	0,0
Praha-Křeslice	1 019	101	9,9	0,1
Praha-Kunratice	9 428	2 029	21,5	1,2
Praha-Libuš	10 175	1 813	17,8	1,1
Praha-Lipence	2 681	136	5,1	0,1
Praha-Lochkov	725	31	4,3	0,0
Praha-Lysolaje	1 421	210	14,8	0,1
Praha-Nebušice	3 319	1 067	32,1	0,6
Praha-Nedvězí	307	25	8,1	0,0
Praha-Petrovice	6 018	463	7,7	0,3
Praha-Přední Kopanina	717	136	19,0	0,1
Praha-Řeporyje	4 384	736	16,8	0,4
Praha-Satalice	2 500	289	11,6	0,2
Praha-Slivenec	3 431	263	7,7	0,2
Praha-Suchdol	7 023	1 068	15,2	0,6
Praha-Šeberov	3 058	340	11,1	0,2
Praha-Štěrboholy	2 172	502	23,1	0,3
Praha-Troja	1 272	185	14,5	0,1
Praha-Újezd	2 965	395	13,3	0,2
Praha-Velká Chuchle	2 377	151	6,4	0,1
Praha-Vinoř	4 133	259	6,3	0,2
Praha-Zbraslav	9 947	702	7,1	0,4
Praha-Zličín	6 315	1 415	22,4	0,8
Nezjištěno		288		0,2
Celkem Praha	1 267 449	171 408	13,5	100,0

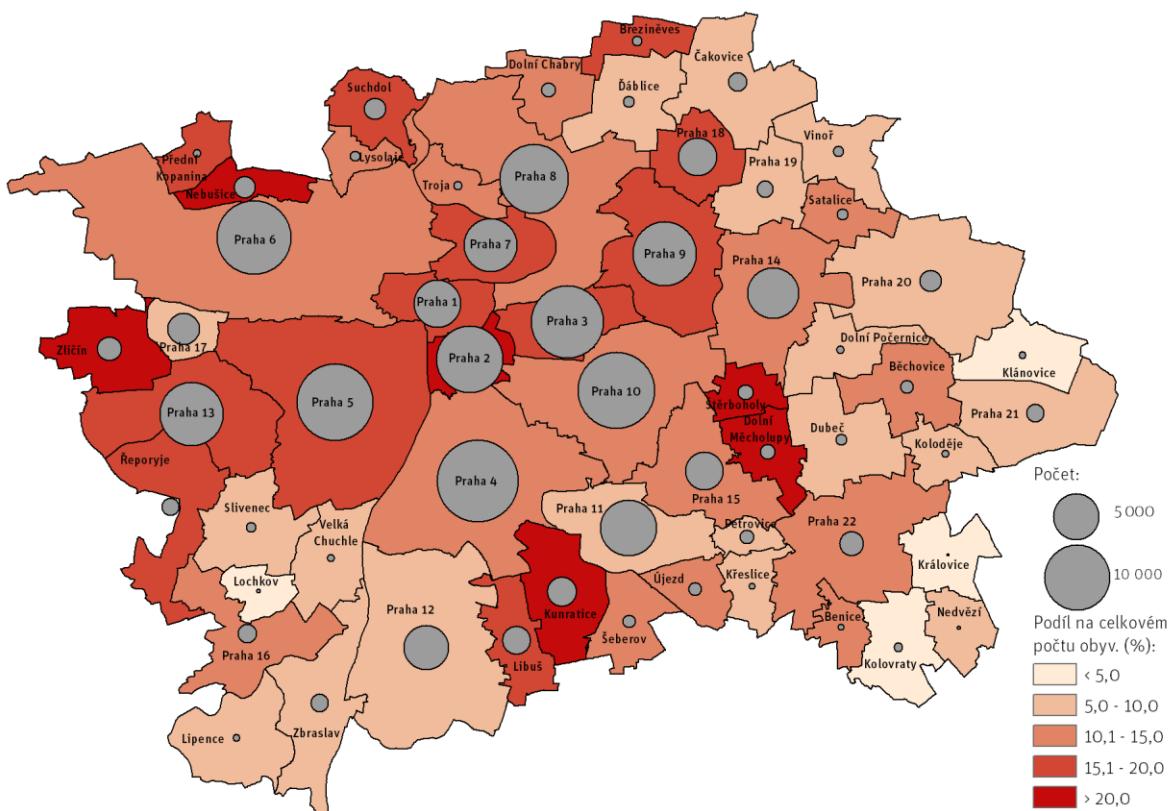
Rozdíly v absolutních počtech bydlících cizinců jsou mezi jednotlivými MČ vysoké a dosahují i několika řádů. Na jedné straně je více než $\frac{1}{4}$ MČ s počtem do 250 bydlících osob s cizím státním občanstvím (ve 4 MČ méně než 100 osob) a na opačném konci stupnice 9 MČ, kde se hranice počtu pobývajících cizinců pohybuje kolem 10 tisíc osob (z toho 2 MČ těsně pod touto hranicí, ale naopak většina ostatních ji výrazně překračuje). V samotném centru města, tj. v souhrnu za MČ Praha 1, 2 a 3, se počet přibližuje 30 tisícům cizinců. (Znamená to, že na zhruba 16 km^2 bydlí takových obyvatel-cizinců jako např. všichni obyvatel v Písku, Kroměříži, Šumperku nebo Vsetíně. Před 10 roky v centru Prahy počet bydlících cizinců dosahoval pouze 11,5 tisíce, což představuje výrazně nadprůměrný trend růstu – viz kartogram č. 1).

Podílové zastoupení této skupiny obyvatel je ve velké míře odvislé od celkového počtu obyvatel městské části, není to však absolutním pravidlem. Důvody vysokého zastoupení cizinců mohou být odlišné a mohou ovlivňovat řešení některých specifických kapacit obslužných funkcí konkrétních lokalit. Vyplývá to mj. také z toho, že kromě celkového počtu cizinců je důležitým ukazatelem země původu, resp. státního občanství, které je osobami přicházejícími ze zahraničí zaregistrováno.

Kartogram č. 2

Počet a podíl cizinců v roce 2015

[IPR Praha 2017, zdroj: ČSÚ, 2016]

Na území více než 1/3 městských částí nedosahuje podíl cizinců 10 % na celkovém počtu obyvatel, zejména v okrajových MČ na jihovýchodě města je podíl menší než 5 %. V plné polovině se pohybuje zastoupení cizinců mezi 10 a 20 % a průměr celé Prahy (13,5 %) překračuje větší třetina městských částí. Mimořádné zastoupení má pak šest MČ, kde nejméně každý pátý bydlící je cizinec. Největší podíl cizinců mezi obyvatelstvem uvádí MČ Praha-Nebušice s téměř jednou třetinou bydlících cizinců, které si toto postavení drží díky zde vybudovanému obytnému celku. (Ještě před 2-3 roky primát největšího zastoupení držela MČ Praha-Běchovice – téměř 45 %. Opusťení některých zde lokalizovaných hromadných ubytovacích kapacit, zejména ukrajinskými občany uvolněnými z trhu práce, znamená výrazné snížení i podílu cizinců na celkovém počtu obyvatel.)

Z absolutních čísel uvedených v tabulce č. 7 vyplývá, že početní zastoupení cizinců v některých městských částech, zejména na okraji HMP, jsou v podstatě zanedbatelná. To se ukazuje i v relativním vyjádření podílu jednotlivých MČ na celkovém počtu cizinců bydlících v hlavním městě. Více než jedna polovina MČ (32 MČ) vykazuje podíly půl procenta a méně. Naopak podíly těch MČ, kde počet cizinců překročil 12 tisíc osob (tj. v 5 MČ) představují od 7 do více než 9 %. Nejvíce Praha 4, kde je nahlášena téměř 1/10 všech osob s cizí státním občanstvím (9,2 %) v celé Praze.

Poznámka.

Počty cizinců v jednotlivých lokalitách města mohou být z velké části ovlivněny charakterem pobytu. Jde zejména o osoby s časově omezeným, především pracovním pobytom. – viz MČ Praha-Běchovice. Odlišnosti se obecně mohou týkat většiny MČ. Proto je nezbytné se podrobněji zabývat touto skupinou pražské populace a analyzovat ji podle dalších důležitých charakteristik – věk, pohlaví apod. Takový rozbor hodlá realizovat Institut plánování a rozvoje hl. m. Prahy návazně na základní informace uvedené v tomto přehledu. Rozhodujícím faktorem kvality a rozsahu takové analýzy však bude dostupnost dílčích dat o této specifické pražské populační skupině.

V podrobnějším územním členění na základní samosprávné jednotky hlavního města – městské části – se počty bydlících cizinců významně odlišují. (i.d. – individuální data (1 – 4 bydlící osoby)

Tabulka č. 8/1 - Cizinci podle jednotlivých zemí a geografických agregací v MČ hl. m. Prahy, k 31. 12. 2015

Státní občanství	Praha 1	Praha 2	Praha 3	Praha 4	Praha 5	Praha 6	Praha 7	Praha 8	Praha 9	Praha 10
Slovensko	493	1 209	1 938	2 723	2 126	1 756	1 095	2 079	1 768	2 453
Ruská federace	518	1 263	1 703	1 244	2 082	2 328	793	1 327	1 222	1 652
Ukrajina	477	1 541	3 189	4 808	3 861	2 031	1 435	3 755	3 199	3 930
Moldavská republika	18	56	113	190	108	59	56	91	75	133
ost.evropské státy býv.SSSR	59	153	231	230	214	181	96	193	161	186
Rumunsko, Maďarsko	212	199	328	375	324	217	134	288	220	400
Bulharsko	82	111	202	340	311	464	120	388	301	298
Polško	73	167	208	284	178	162	75	193	148	292
země býv. Jugoslavie	280	436	395	486	512	402	384	281	272	548
Turecko, Řecko, Kypr, Albánie	67	150	122	90	111	130	75	113	75	122
Severní Afrika	46	68	85	123	95	136	67	91	68	118
Ostatní Afrika	26	114	121	109	98	154	39	94	57	137
USA, Kanada	390	724	534	255	334	595	324	159	100	325
Střed. a Jižní Amerika, Karibik	63	131	149	116	101	196	82	80	38	81
Čína, Hongkong, Tchaj-wan	75	124	132	352	189	203	132	236	512	391
Vietnam	276	398	512	1 645	409	337	521	444	345	644
Kavkaz, Kazachstán	175	423	731	602	481	631	363	399	446	635
Blízký a Střední Východ	71	150	97	90	121	268	47	114	80	89
Ostatní Asie	324	509	303	408	334	796	114	341	123	309
Austrálie, N. Zéland, Filipíny*	39	87	56	110	52	90	54	34	27	119
Západní Evropa	1 636	2 398	1 421	1 128	1 999	1 705	776	792	600	1 012
Celkem	5 263	10 411	12 570	15 708	14 040	12 841	6 782	11 492	9 837	13 874

* vč. ostatních osob (pobývajících dle mezinárodních pravidel)

Tabulka č. 8/2 - Cizinci podle jednotlivých zemí a geografických agregací v MČ hl. m. Prahy, k 31. 12. 2015

Státní občanství	Praha 11	Praha 12	Praha 13	Praha 14	Praha 15	Praha 16	Praha 17	Praha 18	Praha 19	Praha 20
Slovensko	1 323	808	1 216	1 102	722	181	362	603	165	220
Ruská federace	568	285	2 241	644	367	27	213	370	39	32
Ukrajina	2 055	1 321	2 794	2 226	1 065	254	942	1 497	284	474
Moldavská republika	96	52	184	76	34	5	27	57	10	12
ost.Evropské státy býv.SSSR	91	36	238	95	58	6	25	66	i.d.	16
Rumunsko, Maďarsko	150	88	334	175	151	8	45	74	15	42
Bulharsko	200	61	285	196	73	8	54	97	68	38
Polško	108	160	85	89	64	232	59	44	5	18
země býv. Jugoslavie	249	118	495	153	94	10	81	72	i.d.	30
Turecko, Řecko, Kypr, Albánie	39	20	71	23	15	i.d.	16	24	i.d.	5
Severní Afrika	72	42	53	45	21	i.d.	37	12	i.d.	5
Ostatní Afrika	44	21	36	27	31	i.d.	22	21	i.d.	i.d.
USA, Kanada	74	30	65	30	31	5	17	13	i.d.	11
Střed. a Jižní Amerika, Karibik	28	16	30	20	16	i.d.	20	13	0	i.d.
Čína, Hongkong, Tchaj-wan	180	77	225	312	125	9	57	58	12	22
Vietnam	1 445	1 115	427	487	363	46	97	40	7	45
Kavkaz, Kazachstán	170	67	506	275	102	7	66	190	5	24
Blízký a Střední Východ	56	37	70	36	19	i.d.	15	11	7	11
Ostatní Asie	173	61	104	164	78	5	169	53	8	61
Austrálie, N.Zéland, Filipíny*	22	17	23	6	8	i.d.	7	13	i.d.	i.d.
Západní Evropa	231	172	373	152	97	36	127	71	18	56
Celkem	7 374	4 604	9 855	6 333	3 534	851	2 458	3 399	658	1 128

* vč. ostatních osob (pobývajících dle mezinárodních pravidel)

i.d. – individuální data (1 – 4 osoby)

Tabulka č. 8/3 - Cizinci podle jednotlivých zemí a geografických agregací v MČ hl. m. Prahy, k 31. 12. 2015

Státní občanství	Praha 21	Praha 22	Praha-Běchovice	Praha-Benice	Praha-Březiněves	Praha-Čakovice	Praha-Ďáblice	Praha-Dolní Chabry	Praha-Dolní Měcholupy	Praha-Dolní Počernice
Slovensko	150	312	32	15	25	292	44	47	92	26
Ruská federace	91	235	10	24	61	51	18	63	33	i.d.
Ukrajina	327	358	228	15	60	317	105	119	127	27
Moldavská republika	0	10	7	0	0	i.d.	i.d.	12	0	i.d.
ost. Evropské státy býv.SSSR	13	34	11	0	0	6	i.d.	5	5	0
Rumunsko, Maďarsko	17	40	18	0	7	27	12	19	8	i.d.
Bulharsko	8	13	5	i.d.	11	21	7	17	16	i.d.
Polsko	11	19	i.d.	5	i.d.	10	i.d.	5	9	i.d.
země býv. Jugoslavie	8	19	i.d.	0	i.d.	19	i.d.	18	15	i.d.
Turecko, Řecko, Kypr, Albánie	5	i.d.	i.d.	0	0	8	11	7	0	0
Severní Afrika	i.d.	i.d.	i.d.	0	0	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	0
Ostatní Afrika	i.d.	i.d.	0	0	0	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.
USA, Kanada	6	9	i.d.	i.d.	i.d.	5	i.d.	6	6	i.d.
Střed.a Jižní Amerika, Karibik	i.d.	6	0	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	0
Čína, Hongkong, Tchaj-wan	48	56	i.d.	i.d.	42	17	12	31	49	18
Vietnam	10	101	7	0	21	39	5	40	145	12
Kavkaz, Kazachstán	32	20	i.d.	i.d.	9	18	i.d.	7	6	0
Blízký a Střední Východ	i.d.	27	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	5	0	0	0
Ostatní Asie	5	i.d.	i.d.	0	i.d.	13	18	13	7	14
Austrálie, N.Zéland, Filipíny,*	i.d.	i.d.	0	0	0	i.d.	6	i.d.	i.d.	i.d.
Západní Evropa	39	49	i.d.	9	i.d.	37	14	24	34	8
Celkem	780	1 324	341	82	246	894	272	439	559	126

* vč. ostatních osob (pobývajících dle mezinárodních pravidel)

Tabulka č. 8/4 - Cizinci podle jednotlivých zemí a geografických agregací v MČ hl. m. Prahy, k 31. 12. 2015

Státní občanství	Praha-Dubeč	Praha-Klánovice	Praha-Koloděje	Praha-Kolovraty	Praha-Královce	Praha-Křeslice	Praha-Kunratice	Praha-Libuš	Praha-Lipence	Praha-Lochkov
Slovensko	54	36	49	56	5	15	330	129	27	12
Ruská federace	18	14	8	26	0	21	344	73	7	i.d.
Ukrajina	114	40	32	24	i.d.	14	302	234	44	6
Moldavská republika	0	0	0	0	0	0	8	10	0	i.d.
ost. Evropské státy býv.SSSR	i.d.	0	i.d.	i.d.	0	0	52	14	i.d.	i.d.
Rumunsko, Maďarsko	8	0	i.d.	i.d.	0	i.d.	29	9	0	0
Bulharsko	i.d.	i.d.	0	i.d.	i.d.	0	15	17	11	0
Polsko	11	i.d.	i.d.	i.d.	0	i.d.	29	21	i.d.	0
země býv. Jugoslavie	8	i.d.	i.d.	14	0	8	85	39	i.d.	0
Turecko, Řecko, Kypr, Albánie	i.d.	i.d.	0	0	i.d.	0	39	12	0	i.d.
Severní Afrika	i.d.	i.d.	0	i.d.	0	0	9	i.d.	0	0
Ostatní Afrika	i.d.	0	0	i.d.	0	i.d.	26	i.d.	0	i.d.
USA, Kanada	0	5	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	39	19	i.d.	i.d.
Střed.a Jižní Amerika, Karibik	i.d.	0	0	0	0	i.d.	24	i.d.	0	i.d.
Čína, Hongkong, Tchaj-wan	20	0	0	9	0	15	41	115	i.d.	0
Vietnam	6	0	i.d.	i.d.	0	0	316	976	0	0
Kavkaz, Kazachstán	i.d.	14	0	0	0	i.d.	134	11	11	0
Blízký a Střední Východ	i.d.	0	0	i.d.	0	0	26	0	0	0
Ostatní Asie	10	0	i.d.	5	0	8	59	79	7	0
Austrálie, N.Zéland, Filipíny*	0	i.d.	0	0	0	i.d.	6	i.d.	0	0
Západní Evropa	14	26	5	24	i.d.	10	116	43	14	i.d.
Celkem	276	148	111	177	17	101	2 029	1 813	136	31

* vč. ostatních osob (pobývajících dle mezinárodních pravidel)

Tabulka č. 8/5 - Cizinci podle jednotlivých zemí a geografických agregací v MČ hl. m. Prahy, k 31. 12. 2015

Státní občanství	Praha-Lysolaje	Praha-Nebušice	Praha-Nedvězí	Praha-Petrovice	Praha-Předmí Kopanina	Praha-Řeporyje	Praha-Satalice	Praha-Slivenec	Praha-Suchdol	Praha-Šeberov
Slovensko	42	52	i.d.	93	11	144	35	57	92	33
Ruská federace	47	127	8	20	9	173	6	49	157	38
Ukrajina	32	48	10	197	65	249	180	69	160	64
Moldavská republika	0	0	0	9	0	5	i.d.	0	5	i.d.
ost. Evropské státy býv.SSSR	i.d.	i.d.	0	i.d.	0	7	0	i.d.	13	7
Rumunsko, Maďarsko	i.d.	30	0	17	i.d.	17	8	0	5	5
Bulharsko	6	9	0	i.d.	i.d.	11	i.d.	i.d.	13	i.d.
Polsko	12	49	0	8	0	7	i.d.	i.d.	11	i.d.
země býv. Jugoslavie	0	7	0	10	5	11	i.d.	i.d.	23	15
Turecko, Řecko, Kypr, Albánie	i.d.	i.d.	0	0	0	i.d.	0	i.d.	26	i.d.
Severní Afrika	i.d.	7	0	7	0	0	i.d.	0	10	i.d.
Ostatní Afrika	i.d.	i.d.	0	i.d.	i.d.	0	0	0	95	i.d.
USA, Kanada	8	136	0	i.d.	9	6	7	8	26	7
Střední a Jižní Amerika, Karibik	6	7	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	0	i.d.	19	i.d.
Čína, Hongkong, Tchaj-wan	0	i.d.	0	6	0	8	16	0	12	6
Vietnam	5	8	0	65	0	19	15	15	39	109
Kavkaz, Kazachstán	i.d.	23	i.d.	6	i.d.	17	i.d.	i.d.	143	8
Blízký a Střední Východ	5	26	0	i.d.	0	i.d.	0	i.d.	12	i.d.
Ostatní Asie	7	112	0	0	12	8	i.d.	8	135	6
Austrálie, N.Zéland, Filipíny*	i.d.	6	0	i.d.	0	0	0	0	6	i.d.
Západní Evropa	27	414	i.d.	12	15	50	7	36	66	24
Celkem	210	1 067	25	463	136	736	289	263	1 068	340

* vč. ostatních osob (pobývajících dle mezinárodních pravidel)

Tabulka č. 8/6 - Cizinci podle jednotlivých zemí a geografických agregací v MČ hl. m. Prahy, k 31. 12. 2015

Státní občanství	Praha-Štěrbohol y	Praha-Troja	Praha-Újezd	Praha-Velká Chuchle	Praha-Vinoř	Praha-Zbraslav	Praha-Zličín	Nezjištěn o	Celkový součet
Slovensko	102	28	53	51	96	177	209	196	27 563
Ruská federace	49	43	44	21	14	41	467	i.d.	21 338
Ukrajina	75	22	143	27	61	248	337	11	45 633
Moldavská republika	0	0	0	0	i.d.	i.d.	14	i.d.	1 548
ost. Evropské státy býv.SSSR	5	i.d.	5	i.d.	7	6	25	0	2 582
Rumunsko, Maďarsko	5	i.d.	23	i.d.	8	20	39	i.d.	4 040
Bulharsko	8	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	27	14	i.d.	3 967
Polsko	i.d.	i.d.	12	i.d.	5	32	29	12	2 967
země býv. Jugoslavie	14	i.d.	23	i.d.	i.d.	12	36	i.d.	5 719
Turecko, Řecko, Kypr, Albánie	i.d.	0	i.d.	0	0	i.d.	5	i.d.	1 417
Severní Afrika	i.d.	0	0	i.d.	5	i.d.	i.d.	0	1 260
Ostatní Afrika	i.d.	0	i.d.	0	i.d.	i.d.	5	0	1 321
USA, Kanada	i.d.	10	8	6	i.d.	21	5	i.d.	4 398
Střední a Jižní Amerika, Karibik	0	0	i.d.	i.d.	i.d.	i.d.	9	i.d.	1 284
Čína, Hongkong, Tchaj-wan	165	i.d.	8	0	16	i.d.	11	i.d.	4 161
Vietnam	52	0	30	i.d.	12	31	11	7	11 707
Kavkaz, Kazachstán	i.d.	6	i.d.	i.d.	9	i.d.	103	i.d.	6 907
Blízký a Střední Východ	i.d.	0	i.d.	i.d.	i.d.	5	i.d.	i.d.	1 525
Ostatní Asie	i.d.	i.d.	8	i.d.	6	8	32	0	5 034
Austrálie, N. Zéland, Filipíny*	i.d.	i.d.	7	i.d.	0	i.d.	i.d.	0	840
Západní Evropa	10	61	15	24	6	53	54	41	16 197
Celkem	502	185	395	151	259	702	1 415	288	171 408

* vč. ostatních osob (pobývajících dle mezinárodních pravidel)

Nejčastější bydliště cizinců je registrováno v Praze 4, Praze 10 a Praze 5. Příslušníci části států jsou víceméně rozmístěni rovnoměrně, v některých případech jde naopak o nadprůměrnou koncentraci spojenou často s velkokapacitními ubytovacími zařízeními. Na úrovni MČ (!) však z hlediska absolutních počtů osob nelze hovořit o mimořádném soustředění cizinců typu „chinatown“ nebo „no go“.

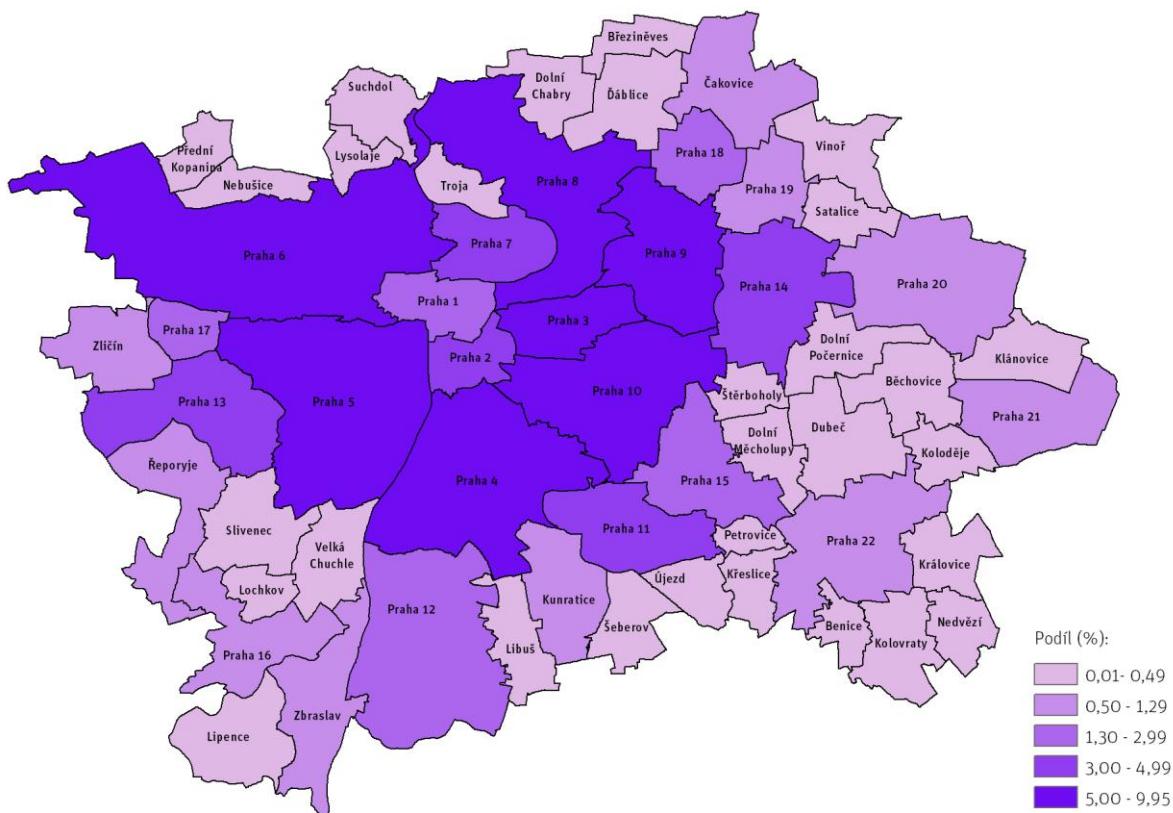
V následující skupině kartogramů jsou zobrazeny podíly cizinců hlášených v jednotlivých městských částech na celkovém počtu cizinců v Praze u zemí s největším počtem osob s občanstvím této země. Podle předpokladu největší zastoupení je u většiny vybraných zemí v nejlidnatějších městských částech. Určitým společným znakem je vyšší intenzita bydlení ve „vnitřním městě“, tj. pásmu přiléhajícímu k historickému jádru Prahy. Přesto můžeme konstatovat, že i v samotném centru města není počet osob se státním občanstvím této 4 zemí zanedbatelný (cca 6,5 tisíc v Praze 1 a 2).

U ostatního území, ale i v případě zmíněného „vnitřního města“ však zjišťujeme některé zřetelné diference. Například v případě občanů Ruska je jednoznačná preferenční západní části Prahy (Praha 5, 6 a 13, kde je hlášen každý třetí až čtvrtý Rus bydlící v Praze). Obdobným případem jsou Vietnamci na jihu Prahy (Praha 4, 11, 12 a MČ Libuš s více než 5 tisíci osobami s vietnamským občanstvím).

Kartogram č. 3/1

Podíl cizinců ze Slovenska v jednotlivých MČ na jejich celkovém počtu v roce 2015

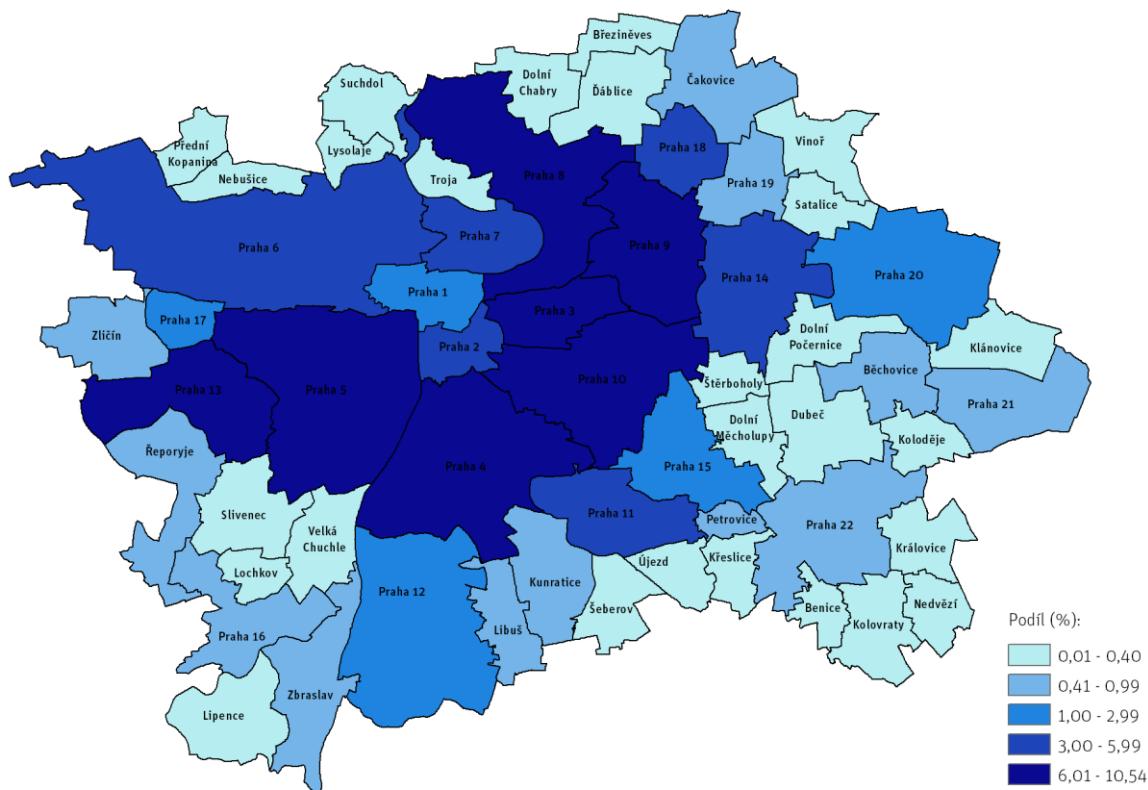
[IPR Praha 2017, zdroj: ČSÚ, 2016]

Kartogram č. 3/2

Podíl cizinců z Ukrajiny v jednotlivých MČ na jejich celkovém počtu v roce 2015

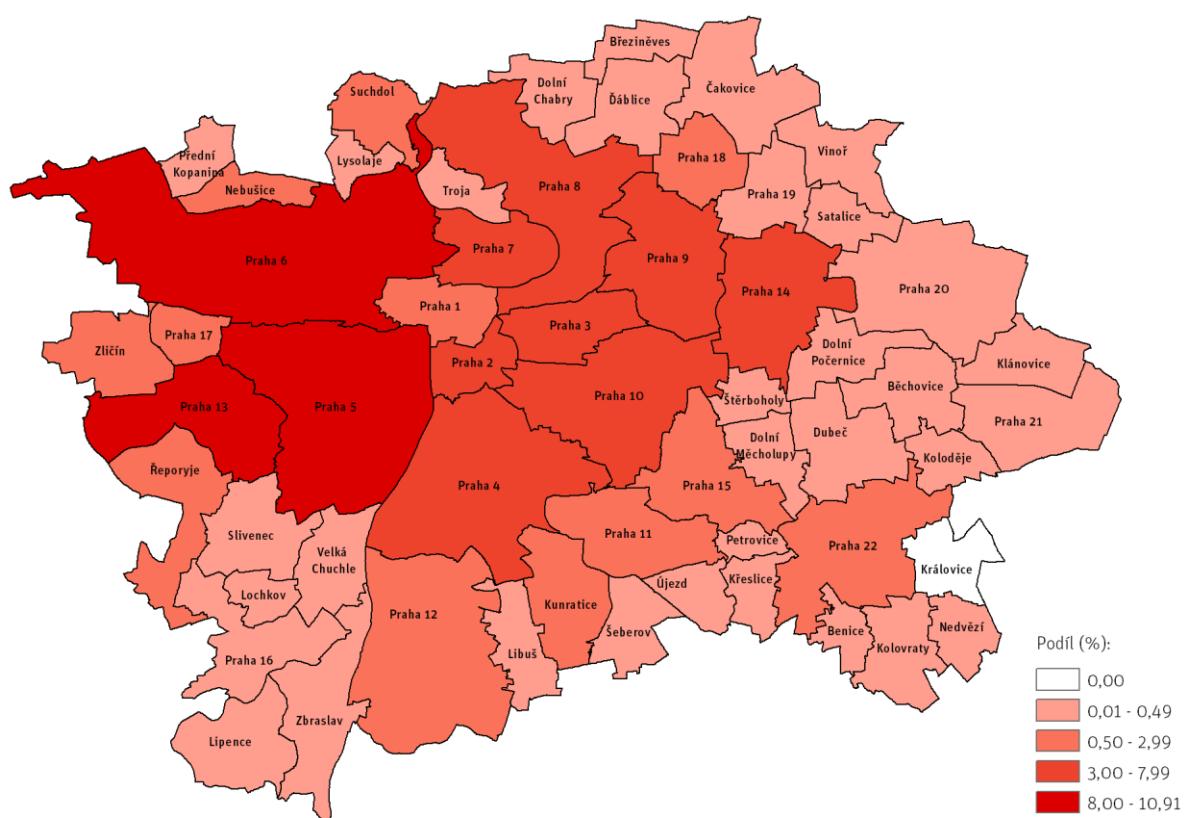
[IPR Praha 2017, zdroj: ČSÚ, 2016]

Kartogram č. 3/3

Podíl cizinců z Ruska v jednotlivých MČ na jejich celkovém počtu v roce 2015

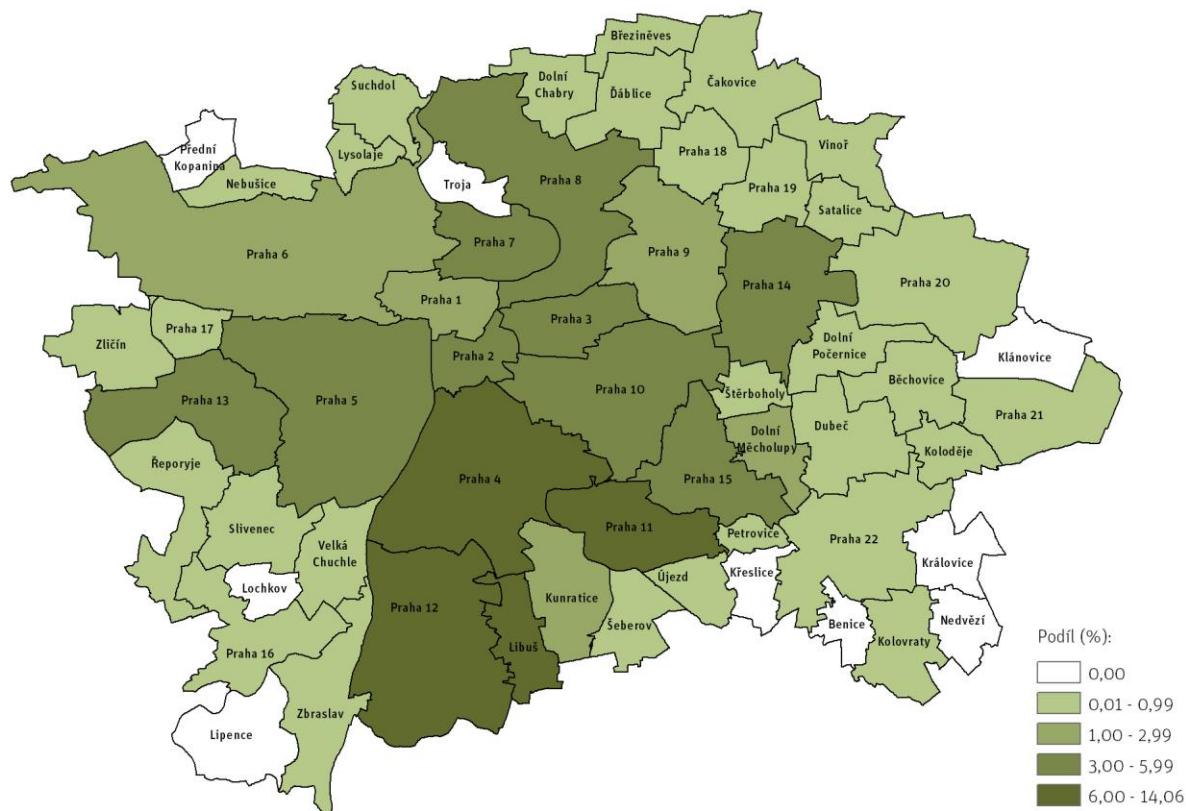
[IPR Praha 2017, zdroj: ČSÚ, 2016]

Kartogram č. 3/4

Podíl cizinců z Vietnamu v jednotlivých MČ na jejich celkovém počtu v roce 2015

[IPR Praha 2017, zdroj: ČSÚ, 2016]

- K 31. 12. 2015 byla registrována adresa pobytu na území Prahy pro 171,4 tis. cizinců (osob s cizím státním občanstvím) z více než 170 zemí, tj. téměř 40 % (36,9 %) všech cizinců na území České republiky (464,7 tis. osob); trend růstu je dlouhodobý, některé výkyvy v uplynulých letech byly důsledkem především vývoje poptávky na trhu práce.
- (Předběžné výsledky potvrzují růst i v roce 2016 – v Praze na cca 185 tisíc. cizinců a v celé ČR téměř půl milionu osob s cizím státním občanstvím.)
- Od roku 2005 (tj. od vstupu ČR do EU) vzrostl počet cizinců v Praze o 94 tisíc osob, tj. celkově více než o 120 %.
- Největší zvýšení však bylo ve skupině státních příslušníků ze zemí mimo EU - z Ukrajiny (zvýšení o 20,7 tisíce na 45,6 tis. osob), Ruska (o 13,8 tisíce na 21,3 tisíc osob); ze zemí EU ze Slovenska (o 14,3 tis. na 27,6 tisíc osob).
- Mimořádně se ve sledovaném období zvýšil zejména počet občanů Ruska s indexem růstu 2015/2004 ve výši 285 %.
- Oproti průměru ostatních krajů ČR tak na území Prahy výrazně převažuje místo pobytu občanů mimo země EU (Praha plné 2/3, ostatní kraje cca ½ cizinců).
- Nárůst osob z nejpočetněji zastoupených zemí spolu s rychlejším tempem celkového růstu v Praze než průměr ČR se odráží ve velkém podílu některých států na celorepublikových objemech: Rusko 61,5 %, Ukrajina 43 % a např. Spojené státy 60,5 %. (V některých případech specifické důvody – diplomatické služby, vysokoškolská studia, obchodní zastoupení apod. - představují podíly blížící se 100 %.)
- Podíl cizinců z celkového počtu obyvatel Prahy na konci roku 2015 se zvýšil na 13,5 % (ČR pouze 4,4 %), tzn. každý sedmý obyvatel Prahy je cizinec.
- Vývoj rozmístění místa pobytu (podle 22 správních obvodů) mezi roky 2005 a 2015 ukazuje na atraktivitu vnitřní části města (Praha 1,2,3,7 a 9).
- Současné rozmístění cizinců je územně (na úrovni 57 městských částí) i podle jednotlivých zemí diferencované a ve velké míře závisí i na účelu a druhu pobytu, které často souvisí s formou ubytování (hromadná ubytovací zařízení x bydlení v bytech).
- Největší počet cizinců (více než 10 tisíc osob) by v roce 2015 nahlášen na území Prahy 4 (15,7 tis.), Prahy 5 (14,0 tis.), Prahy 10 (13,9 tis.), Prahy 6 (12,8 tis.), Prahy 3 (12,6 tis.). V historickém centru (Praha 1 a 2) má hlášený pobyt 15,7 tisíc osob s cizím státním občanstvím.
- Velikost jednotlivých městských částí sice v jednotlivých případech výrazně ovlivňuje i podíl cizinců na celkovém počtu jejich obyvatel (Nebušice 32 %), neexistuje však jednoznačný vztah mezi velikostí danou celkovým počtem obyvatel a počtem cizinců – řada velkých městských částí ale zaznamenává podíl cizinců kolem 15-20 % své celé populace.
- Existují dílčí rozdíly v koncentraci místa pobytu cizinců – např. Vietnamci na jihu Prahy (Praha 4, 11 a 12) nebo Rusové v západním segmentu města (Praha 5, 6, 13).
- Na úrovni MČ nelze v parametrech zahraničních označit tato správní území za „chinatown“ apod.; přesto tyto diference mohou potenciálně ovlivňovat některá rozhodnutí např. o obslužné vybavenosti těchto území nebo formách přístupu k jednotlivým skupinám ze strany orgánů veřejné správy. V menších lokalitách však potenciál projevu odlišnosti může existovat.

Kde v Praze bydlí cizinci – Aktualizace 2016

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy
Vyšehradská 57, 128 00, Praha 2

AUTOR

Ing. Jiří Mejstřík, tel.: 236 005 676, e-mail: mejstrik@ipr.praha.eu

GRAFICKÁ SPOLUPRÁCE

RNDr. Tomáš Brabec, Ph.D.

První vydání / 24 stran

©IPR/SSP/KAP, Praha, 2017-01

Kde v Praze bydlí cizinci – Aktualizace 2016

Institut plánování a rozvoje hlavního města Prahy